

Jäätilannekatsaus 11.1.2017

Jään kokonaispaksuus 25-35 cm riippuen mittauskohteesta

Jäät ovat vahvistuneet pakkasten vaikutuksesta

Etelä-Savon ELY-keskus mittasi jään paksuutta tiistaina 10.1.2017 neljällä järvellä maakunnan etelä- ja länsiosassa. Mittaukset tehtiin n. 100 metrin etäisyydellä rannasta. Jääpeitteen kokonaispaksuudet vaihtelivat mittauspaikasta riippuen 25-32 cm välillä. Jää koostui mittauspaikoissa lähes yksinomaan teräsjäästä. Jään päällä oli lunta riippuen mittauspaikasta 2-9 cm.

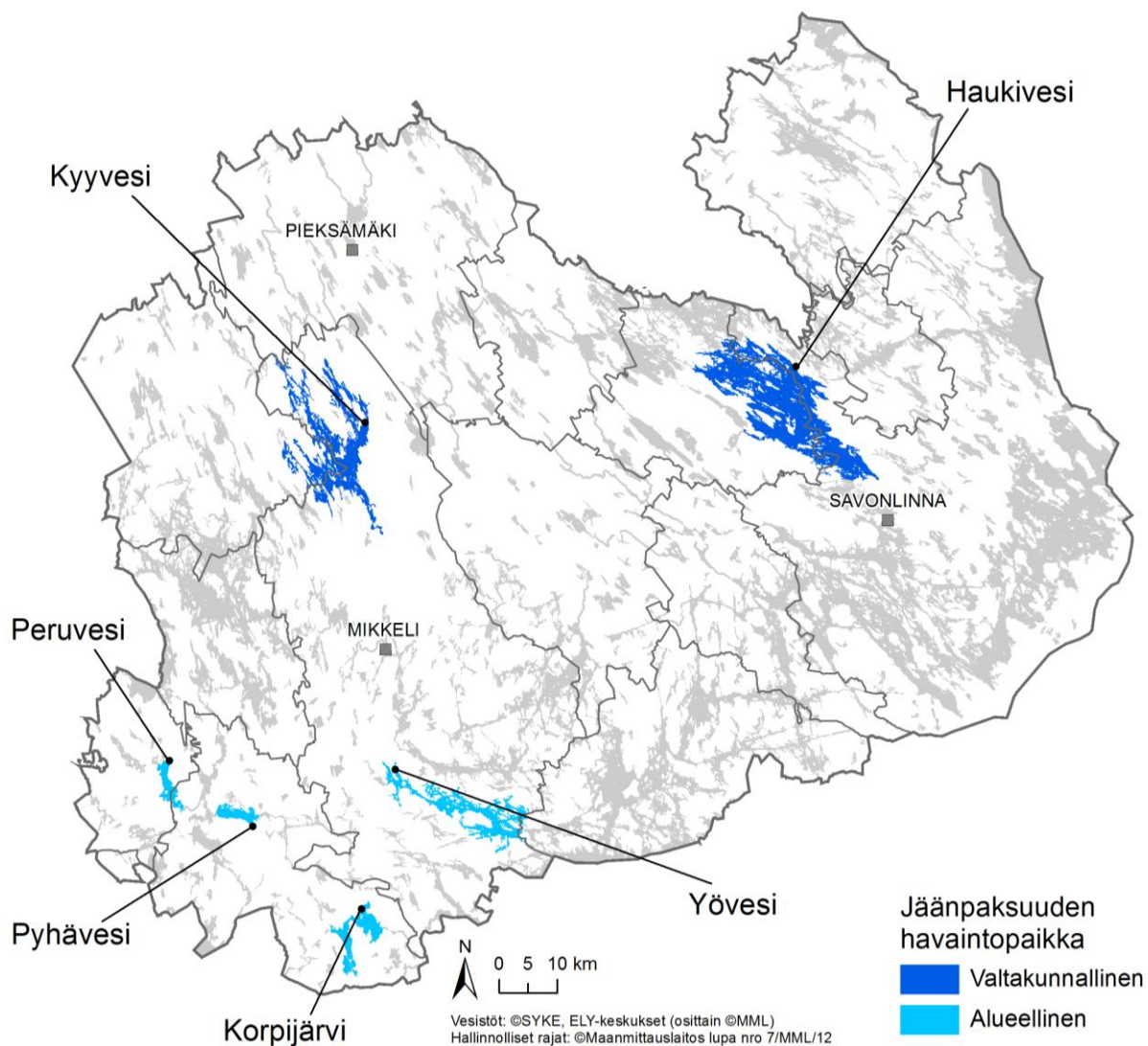
Jäät ovat useimmissa mittauskohteissa hieman paksumpia ajankohdan keskiarvoon verrattuna. Maakunnan lounaisosassa jäänpaksuus on ajankohdan keskiarvon tasolla. Jäät ovat vahvistuneet tammikuun alun pakkasten vaikutuksesta.

Myös valtakunnallisilla jäähavaintopaikoilla (Haukivuoren Kyyvesi ja Haukiveden Oravi) mittaukset tehtiin tiistaina 10.1. Haukivedellä Savonlinnan Oravissa kokonaisjänpaksuus oli 35 cm, mikä oli +8 cm paksumpaa ajankohdan keskiarvoon nähden. Kyyvedellä kokonaisjänpaksuus oli vastaavasti 30 cm. Kyyvedellä jää oli -3 cm ohuempaa pitkän aikavälin keskiarvoon nähden. Edelliseen mittaukseen (30.12.2016) verrattuna Haukivedellä jää oli vahvistunut 11 cm ja Kyyvedellä 16 cm. Seuraavat mittaukset näissä kohteissa tehdään 20.1

Jäänmittaustulokset 10.1.2017

Kunta,kylä	Järvi	Jään kokonais- paksuus, cm (10.1.2017)	Ero ajankohdan keskiarvoon, cm (tammikuu)	Ero edelliseen mittaukseen, cm (20.12.2016)
Mikkeli, Ristiina	Yövesi, Kissalahti	30	+3	+19
Mäntyharju, Tommola	Korpijärvi	32	+10	+11
Mäntyharju, Kirkonkylä	Pyhävesi	25	-1	+9
Pertunmaa, Lihavanpää	Peruvesi	25	0	+10

Jäämittauskohteet kartalla

Sääennusteen mukaan ilman lämpötila on pääosin pakkasen puolella seuraavat 10 vuorokautta ja odotettavissa on myös lumisateita. Jäät vahvistuvat pikkupakkasillakin varsinkin kun lumipeite jään päällä on vielä suhteellisen ohut.

Ilmoitetut jäänpaksuudet eivät milloinkaan kerro kyseisen järven koko jäätilannetta, vaan pelkästään yhden tutkimuskohteen tuloksen. Mittauspaikat ovat korkeintaan 100 metrin etäisyydellä rannasta, eivätkä näin ollen kuvaa selkävesien jäätilannetta. Mittauskohteet eivät myöskään sijaitse salmissa eivätkä virtaavissa paikoissa. Niitä tulee kulkiessa välttää.

Railoja varottava

Tammikuun alun pakkasjakso ja äkillinen sään lauhtuminen aiheuttivat jäässä lämpölaajenemista. Tämä on näkynyt varsinkin suuremmilla järvillä railoina. Jäällä liikuessa on syytä olla varovainen, jotta railot huomaisi jo kauempaa mm. moottoriajoneuvoilla kulkiessa. Myös raitojen lähistöllä tulee olla varovainen, koska raitiossa jää on ympäristöään ohuempaa.

Vain teräsjää kantaa tarpeeksi

Jään kantokyky on aina arvioitava teräsjään mukaan. Yksin kulkevan ihmisen alla on oltava vähintään viisi senttimetriä teräsjäätä. Moottorikelkalla ajettaessa teräsjäätä on oltava koko ajoreitin pituudella vähintään 15 senttimetriä. Vasta noin 20 senttimetriä paksu teräsjää kantaa henkilöauton. Teräsjää on kirkas, läpikuultava ja tasainen. Vaalea ja huokoinen lumisohjosta muodostunut jää on kohvajäätä, jonka kantavuus on enintään puolet teräsjään kantavuudesta.

Oikeat varusteet mukaan jälle

Jäällä liikuttaessa on pidettävä mukana jäänaskaleita, joiden avulla voi vetää itsensä takaisin jälle. Hyvä apuväline on myös tukeva keppi, jolla voi kokeilla jään laatua sekä auttaa hädän tullen itseään ja toisia. Heittoliinan voi tarvittaessa nopeasti heittää auttajalle tai autettavalle. Kelluntapuvut ja -takit sekä pelastusliivit suojaavat viimalta ja helpottavat onnettomuuden sattuessa pelastautumista. Jäällä liikuttaessa kannattaa aina pitää mukana myös pilliä, koska sen ääni kuuluu huutoa kauemmaksi.

Linkit

[Vesistöjen jäänpaksuus -havaintokartta](#)

[Järvien jäänpaksuuden ennustekartta](#)

[Jään kantavuus mitataan teräsjään mukaan](#)

[Kansalaishavaintoja jäätilanteesta](#) (Järviwiki)

[Suomen vesistöjen jääolot –julkaisu](#) (Korhonen 2005)

[Jäistä pelastautuminen](#) (Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliitto)

Lisätietoja

Vesienhoidon asiantuntija Juho Kotanen, Etelä-Savon ELY-keskus, p. 0295 024 192

Suunnittelija Matti Tissari, Etelä-Savon ELY-keskus, p. 0295 024 235

NÄKYMIÄ TAMMIKUUN | 2017

JÄÄTILANNEKATSAUS

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

11.1.2017

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus